

Lokavi volk.

Spisal Mihael Levstik.

ostri zimi se je godilo volku prav hudo. Več dni že ni žrl in bilo mu je poginiti od gladu. Začel je premišljati, kako bi človeka ukanil za dober plen, da bi si napolnil lačni želodec. Dobro je sicer vedel, da hrani človek marsikaj, kar bi mu dišalo prav izvrstno. Toda tisto dobiti — zato je bil gladni požeruh preokoren in preneumen. „Pomočnikov si najmem,“ je sklenil in je povabil še tisti dan lisico in vranu v posvete.

„Zima je huda,“ jima razlaga svoj načrt, „in nam vsem se godi slabo. Vsak posamezni izmed nas si ne more pomagati prida. Dajta, združimo se in skupno skrbimo za živež. Kar nam pride v kremplje, si bomo delili po pravici in zaslugi.“

„Dobro,“ mu pritrdita lisica in vran, „pa se združimo!“

„Moja misel je ta,“ nadaljuje volk, „ti, vran, imaš brze peruti in bister vid, ti boš izvohal, kje bi se dalo kaj dobiti; ti, lisica, si premetena dovolj, pomagala boš z dobrim svetom; jaz kot najmočnejši izvršim, kakor mi nasvetuješ.“

Oba sta bila z volkovim predlogom zadovoljna, in vran je takoj vzletel na ogled.

Že čez pol ure se je vrnil. „Mati županja,“ tako je poročal, „je popolnoma sama doma in kuha v kotlu veliko, tolsto gnjat. Tisto namerava zanesti k vinogradu, kjer moški nalagajo vino. Ko bi se ta gnjat dala dobiti, to bi bilo kaj.“

„Prav lahko,“ veli lisica, „poslušajta moj svet. Ti, vran, nama pokažeš pot. Ob ugodnem trenutku izvabimo županjo iz kuhinje in ti, volk, popadeš gnjat ter jo zanesesh sem v gozd, kjer si jo potem razdelimo po pravici.“

Takoj so se odpravili na pot in kmalu so se priplazili na županovo dvorišče, kjer se je širil prav prijeten vonj po svinjini. Toda kuhinjska vrata so bila zaprta. „Zleti hlevu na streho nasproti kuhinjskemu oknu!“ zaukaže lisica vranu. „Kadar vidiš, da potegne županja gnjat iz kotla in jo dene hladit, tedaj pa le začni svojo pesem bolj glasno ko moreš!“

Vran je zletel na strešno sleme in ko je zapazil ugodni trenutek, je začel kričati na vse grlo: „Kra, kra . . .“ Gospodinja ga je takoj slišala in ko ga je skozi okno celo videla sedeti na strehi, se je silno razsrdila. Zgrabila je burklje in planila na dvorišče, ne da bi bila zaprla vrat za sabo. „Poberi se mi, grdoba črna, gotovo nam zopet naznanjaš nesrečo.“ In jela je mahati z burkljami, da bi prepodila nevšečnega preroka.

V istem hipu pa se lisica zakadi med kokoši, ki so ždele za steno pred hlevom in jih jame poditi okolo vogla.

„Ej, ti spaka rjava, si že zopet tu!“ zakriči gospodinja in drvi z visoko vzdignjenimi burkljami za predrzno tatico. Tedaj pa smukne volk skozi

široko odprta vrata v kuhinjo, popade gnjat, jo urno odnese v gozd in jo požre, prej ko sta prišla lisica in vran.

„Kje imaš najin delež?“ ga vprašata, ko ga dobita po dolgem iskanju.

„Prav lepa kosa sem vama prihranil, náta, naj vama dobro tekne!“ lokavo odgovori volk in vrže pred vsakega docela oglodano kost.

„Kaj, samo kost?“ kričita opeharjenca, „se li nismo zmenili, da se bo delilo po pravici in zaslugi?“

„Seveda, tako se je tudi zgodilo,“ zarenči volk. „Če sta dobila kosti, imata tako že dovolj. Da bi vidva siromašna gozdna gostača zahtevala več, bi bilo naravnost predržno. Ne uvidita li, da sem mogočen gospod? Za vaju je dovoljno plačilo že sama čast, da sta mi smela biti na uslugo!“

Lisica in vran sta vedela, da se z mogotcem ni dobro prepirati, zato sta tiho krenila vsak na svojo stran. Volk pa se je leno vlekel v svoj brlog, kjer je mirno prebavljal gnjat, ki so mu jo s težavo prislužili drugi. —

Dva potnika.

Spisal Sorin.

ešla sta se na vlaku potnika ter se začela med seboj meniti. Prvi vpraša: „Odkod, prijatelj, in kam?“ — „Iz daljne dežele, a sedaj domov,“ odgovori drugi ter še nadaljuje: „Aj, lepo je bilo v tujini! Delali smo res kot živina, a zato smo tudi živeli kot grofje. Podnevi v temnem rudniku, ponoči pa v veseli, svetli gostilnici, kjer smo pili in igrali kot na svatbi.“

Medtem je prvi opazoval svojega tovariša in videl, da ima na sebi ponošene cunje, ki jih je najbrž že kdo pred njim nosil in slednjič zavrgel.

„Kje pa ste vi bili in kam ste namenjeni?“ vpraša sedaj drugi. Tovariš mu pripoveduje: „Tudi jaz se vračam iz tujine na svoj dom, kjer me čakajo dragi otroci in žena. Trpel sem zanje in se trudil vse dni; hranil sem podnevi, a ponoči še bolj, ker sem spal, da sem bil drugi dan spet sposoben za delo.“

